

Nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen

Bestemmingsplan Kleine windturbines agrarische bouwblokken

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Zienswijzen	6
2.1	Indiener A, Rijkswaterstaat	6
2.1.1	Samenvatting gronden	6
2.1.2	Reactie gemeente	6
2.1.3	Conclusie	6
2.2	Indiener B, Eelerwoude B.V. namens Y, Groenekanseweg XX te Groenekan	6
2.2.1	Samenvatting gronden	6
2.2.2	Reactie gemeente	7
2.2.3	Conclusie	9
3	Ambtshalve wijzigingen	10
3.1	Aanpassingen aan de Regels	10
3.2	Aanpassingen aan de Toelichting	10
3.3	Aanpassingen aan de Verbeelding	11
4	Conclusie en advies	12

1 Inleiding

Het ontwerpbestemmingsplan 'Kleine windturbines agrarische bouwblokken' is op 20 december 2023 gepubliceerd in het digitale gemeenteblad en voorts in de Biltsche Courant en De Vierklank. Daarnaast is het ontwerp digitaal raadpleegbaar geweest via www.ruimtelijkeplannen.nl. In de periode 21 december 2023 tot en met 31 januari 2024 heeft het ontwerpbestemmingsplan 'Kleine windturbines agrarische bouwblokken' ter voldoening aan artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening voor een ieder ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn kon een ieder naar keuze schriftelijk of mondeling een zienswijze op het ontwerp bestemmingsplan kenbaar maken aan burgemeester en wethouders van de gemeente De Bilt. In deze periode zijn er twee zienswijzen ontvangen, die beide ontvankelijk zijn.

2 Zienswijzen

In dit hoofdstuk wordt inhoudelijk ingegaan op de zienswijze. De enige zienswijze die is ontvangen is mondeling ingediend. De zienswijzen worden hieronder weergegeven en voorzien van een gemeentelijke reactie.

2.1 Indiener A, Rijkswaterstaat

2.1.1 Samenvatting gronden

Indiener verwijst naar de Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over waterstaatswerken of wegen in beheer bij het Rijk en verzoekt om in het kader van een goede ruimtelijke ordening bij de vaststelling van het bestemmingsplan rekening te houden met de bepalingen uit deze beleidsregel (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0013685/2024-01-01/0>).

2.1.2 Reactie gemeente

Door de indiener is in relatie tot een drietal agrarische bouwpercelen binnen het plangebied opgemerkt dat deze zijn gelegen in de nabijheid van Rijksweg A27. In de Beleidsregel is onder meer bepaald dat langs rijkswegen de plaatsing van windturbines wordt toegestaan bij een afstand van ten minste 30 meter uit de rand van de verharding. Bij windturbines met een rotordiameter van meer dan 60 meter bedraagt deze afstand ten minste de helft van de rotordiameter. Het bestemmingsplan heeft geen betrekking op windturbines met waarvan de diameter van de rotor meer dan 60 m kan bedragen, dus dient de afstand van minimaal 30 meter vanaf de verharding te worden aangehouden.

Gebleken is dat bij twee van deze drie bouwpercelen die afstand hoe dan ook al in acht wordt genomen, omdat de afstand tussen de verharding en de grens van het bouwperceel al ten minste 30 meter bedraagt. Niettemin is er in relatie tot het derde perceel aanleiding om bij artikel 6.2 van de planregels (getiteld "Afstandscriteria") na onder f. een aanvullend voorschrift op te nemen dat luidt:

- g. plaatsing binnen 30m uit de rand van de verharding en op parkeerplaatsen en tankstations gelegen langs autowegen of autosnelwegen als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 artikel 1c,d met een directe aansluiting op de autoweg of autosnelweg, die primair bestemd zijn voor een kort oponthoud van de weggebruiker, is slechts toegestaan indien uit een aanvullend onderzoek blijkt dat er geen onaanvaardbaar verhoogd veiligheidsrisico bestaat.

2.1.3 Conclusie

De zienswijze van indiener leidt tot genoemde aanpassing aan het bestemmingsplan.

2.2 Indiener B, Eelerwoude B.V. namens Y, Groenekanseweg XX te Groenekan

2.2.1 Samenvatting gronden

De zienswijze omvat de volgende gronden:

1. Het voorgenomen bestemmingsplan is in strijd met een evenwichtige toedeling van functies aan locatie.
2. Met het voorgenomen bestemmingsplan is niet gekeken naar de landschappelijke karakteristieken en de inpasbaarheid van kleine windturbines in het landschap van Gemeente De Bilt.
3. Blijkens de toelichting concentreren (kleine) windturbines zich in agrarische bouwblokken, waarmee "verrommeling" wordt voorkomen. Gelet op de omvang van verschijnende bouwblokken valt dit te bezien.
4. Ten aanzien van de landschappelijke inpasbaarheid is naar het oordeel van reclamant onvoldoende aangetoond en afgewogen of alle opgenomen én specifieke locaties daadwerkelijk uitvoerbaar zijn.
5. Bij separate aanvragen wordt een positief advies ingewonnen van deskundigen ten aanzien van landschap of stedenbouw. Hiermee is thans de daadwerkelijke uitbaarheid niet aangetoond.
6. Door reclamant wordt betwijfeld of alle locaties passend zijn binnen het provinciale en het gemeentelijke beleid. Doordat ook kleine windturbines van enige omvang zijn, kan de openheid niet behouden worden omdat een windturbine het open zicht aantast.
7. De realisatie van (kleine) windturbines nabij monumenten is een aantasting van de omgeving van het (rijks)monument.

2.2.2 Reactie gemeente

- Grond 1
Een bestemmingsplan wijst ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening de bestemming van de in het plan begrepen grond aan en geeft met het oog op die bestemming regels. Voor een bestemmingsplan geldt niet dat sprake dient te zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Door reclamant is de zienswijze ingediend omdat het voorgenomen bestemmingsplan in strijd zou zijn met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, zodat deze grond geen doel treft. Gesteld noch gebleken is dat de in het bestemmingsplan aan te wijzen bestemmingen en de met het oog op die bestemming te geven regels niet in overeenstemming zijn met een goede ruimtelijke ordening.
- Grond 2
In artikel 6.1 van de planregels is bepaald dat kleine windturbines uitsluitend worden geplaatst "passend in het landschap en de stedenbouwkundige structuur. Hiertoe dient bij de aanvraag omgevingsvergunning een landschappelijk inpassingsplan te worden bijgevoegd. Alvorens de omgevingsvergunning te verlenen vraagt het bevoegd gezag de ervenconsulent van Mooisticht schriftelijk om advies. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend indien bij de aanvraag een positief advies van de ervenconsulent van Mooisticht is bijgevoegd.".
Reclamant heeft in zijn zienswijze niet onderbouwd waarom het bestemmingsplan ondanks deze regel onvoldoende zou voorzien in de bescherming van de landschappelijke karakteristieken zoals deze behoren bij de verschillende landschapstypen. Evenmin heeft reclamant onderbouwd waarom het bestemmingsplan niet het oog zou hebben op de inpasbaarheid van kleine windmolens in het landschap, terwijl in de planregels is bepaald dat de aanvraag vergezeld moet gaan van een landschappelijk inpassingsplan en de aanvraagprocedure steeds de advisering door de ervenconsulent van Mooisticht omvat.
Zonder nadere onderbouwing valt niet in te zien dat de hiervoor aangehaalde voorschriften in de planregels in strijd met de eisen van een goede ruimtelijke ordening de karakteristieken van het landschap op en om de agrarische bouwpercelen onvoldoende beschermen en ook onvoldoende bijdragen aan een goede landschappelijke inpassing van de kleine windturbines. De grond treft geen doel.
- Grond 3
De gemeente begrijpt deze grond aldus dat reclamant bevreesd is dat de concentratie van de kleine windmolens in agrarische bouwpercelen onvoldoende voorkomt dat verrommeling optreedt, omdat verscheidene van de agrarische bouwpercelen een aanzienlijke omvang hebben.
Deze grond gaat eraan voorbij dat artikel 6.1, 6.2 en 6.4 regels omvatten die betrekking hebben op afstemming van de plaatsing van een kleine windturbine op het landschap en de stedenbouwkundige structuur, de landschappelijke inpassing en de bescherming van specifieke landschapstypen. Zoals bij grond 2 al is aangegeven, moet de aanvraag worden vergezeld van een landschappelijk

inpassingsplan, dat op zichzelf al een middel tegen verrommeling van de agrarische bouwpercelen biedt.

- Grond 4

Reclamant stelt zich -impliciet- op het standpunt dat niet is voldaan aan de verplichting die is neergelegd in artikel 3.1.6, eerste lid, onder f, van het Besluit ruimtelijke ordening om in de plantoelichting de inzichten over de uitvoerbaarheid van het plan neer te leggen. Reclamant is van mening dat onvoldoende is aangetoond dat alle locaties uitvoerbaar zijn.

Voor geen van de agrarische bouwpercelen in het plangebied staat op voorhand vast dat daar geen mogelijkheid bestaat om een kleine windturbine te realiseren. Locaties in het buitengebied waarvoor absolute beperkingen gelden, zoals de ligging in het ganzenrustgebied als bedoeld in de (Interim) Omgevingsverordening van de provincie Utrecht, zijn buiten het bestemmingsplan gelaten. De gemeente wijst in dit verband op de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 22 februari 2023, 202201295/1/R2 (ECLI:NL:RVS:2023:717). In deze uitspraak is overwogen "De Afdeling is daarom van oordeel dat de raad alleen had moeten afzien van de planregeling voor [de gegeven bestemming] als de raad op voorhand redelijkerwijs had moeten inzien dat uitvoering van deze planregeling op geen enkele wijze mogelijk is."

De enkele omstandigheid dat het bestemmingsplan de realisatie van kleine windturbines afhankelijk maakt van een nadere beoordeling door het college van burgemeester en wethouders in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning brengt niet met zich dat de raad op voorhand redelijkerwijs moet inzien dat uitvoering van de planregeling op geen enkele wijze mogelijk is. Hetgeen reclamant in dit verband heeft aangevoerd, noopt evenmin tot de conclusie dat voor een of meer locaties in het plangebied dusdanige twijfels aan de uitvoerbaarheid bestaan dat deze om die reden buiten het bestemmingsplan hadden moeten worden gelaten.

De gemeente concludeert daarom dat er redelijkerwijs van uit kan worden gegaan dat er geen aanleiding is om aan te nemen dat uitvoering van de planregeling voor de kleine windturbines op agrarische percelen op geen enkele wijze mogelijk is.

- Grond 5

Bij de bespreking van grond 4 heeft de gemeente al gewezen op rechtspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State waaruit volgt dat de raad alleen dient af te zien van de planregeling voor de kleine windturbines op agrarische bouwpercelen als de raad op voorhand redelijkerwijs moet inzien dat uitvoering van de planregeling op geen enkele wijze mogelijk is. Niet is gebleken dat voor enige locatie in het plangebied het vereiste van een positief advies door de ervenconsulent van Mooisticht ertoe leidt dat uitvoering van de planregeling (voor die locatie) op geen enkele wijze mogelijk is en dat de raad dat (dus) redelijkerwijs moet inzien.

- Grond 6

De locaties in het plangebied zijn gelegen binnen het gebied waarop het bepaalde in artikel 5.3 IOV Instructieregel windturbines landelijk gebied van toepassing is en voldoen daarmee aan het provinciale beleid voor windturbines in landelijk gebied. In artikel 6.4 zijn aanvullende regels opgenomen die tot doel hebben ervoor te zorgen dat de beoordeling van aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het realiseren van een kleine windturbine voldoen aan de instructieregels uit de Interim Omgevingsverordening ten aanzien van locaties die zijn gelegen in het gebied '(Voorlopige lijst) UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinies', het gebied 'Natuurnetwerk Nederland', de gebieden Landschap Groene Hart', 'Landschap Rivierengebied' of 'Landschap Utrechtse Heuvelrug' of het gebied 'Aandachtsgebied stiltegebied' van de IOV. De gemeente heeft ter zake geen eigen beleid.

- Grond 7

Ten aanzien van locaties op agrarische bouwpercelen waarop gemeentelijke monumenten en/of rijksmonumenten aanwezig zijn, is in artikel 6.3 van de planregels bepaald dat de plaatsing van kleine windturbines daar uitgesloten is. Plaatsing op minder dan 100 m afstand van een Rijks- of gemeentelijk monument is slechts mogelijk indien bij de aanvraag een positief advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit is bijgevoegd. Zie in dit verband overigens ook de ambtshalve wijzigingen in hoofdstuk 3.

Gelet op de beperkte hoogte van de kleine windturbines waarop het bestemmingsplan betrekking heeft, en gezien het vereiste van een goede landschappelijke inpassing voor alle agrarische

bouwpercelen in het plangebied, voorziet het bestemmingsplan in voldoende mate in de bescherming van rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten.

2.2.3 Conclusie

De zienswijze van indiener leidt niet tot aanpassingen aan het bestemmingsplan.

3 Ambtshalve wijzigingen

In dit hoofdstuk worden de ambtshalve wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan benoemd en voorzien van een toelichting.

3.1 Aanpassingen aan de Regels

In artikel 6.1 onder a, onder 1 van de planregels is bepaald dat de omgevingsvergunning alleen kan worden verleend indien bij de aanvraag een positief advies van de ervenconsulent van Mooisticht is bijgevoegd.

Deze bepaling is onverbindend.

De gemeente wijst op de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van 10 januari 2018, 201609540/1/R3 (ECLI:NL:RVS:2018:54), waarin is overwogen dat "de planregeling, zoals de raad die ter zitting heeft toegelicht, er in de kern op neerkomt dat het college van burgemeester en wethouders nooit een omgevingsvergunning kan verlenen indien de Commissie Welstand Cultureel Erfgoed noch een andere door het bevoegd gezag aangewezen commissie van onafhankelijke deskundigen positief heeft geadviseerd over het bouw- of gebruiksvoornemen, ook niet met het oog op andere belangen dan het belang dat de bescherming van cultuurhistorische waarden betreft. Naar het oordeel van de Afdeling is dit in strijd met het stelsel van de wet, zoals dat tot uitdrukking komt in artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening in samenhang gezien met artikel 2.4, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, aangezien met deze planregeling wordt miskend dat het aan het college van burgemeester en wethouders is om de uiteindelijke afweging te maken of wel of geen vergunning wordt verleend." (r.o. 8.3).

Gelet op deze rechtspraak omvat het ontwerp in artikel 6.1 onder a onder 2 een onverbindende bepaling en dient in dit deel van artikel 6.1 van de planregels het woord "positief" te worden geschrapt.

In artikel 6.2 is onder f bepaald dat "plaatsing op minder dan 100 m afstand van een Rijks- of gemeentelijk monument is slechts mogelijk indien bij de aanvraag een positief advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit is bijgevoegd". Gelet op het voorgaande dient in deze zinsnede het woord "positief" te worden geschrapt.

In artikel 6.4 is onder e bepaald "indien de aanvraag betrekking heeft op een locatie binnen een boringsvrijzone of grondwaterbeschermingsgebied zoals aangeduid in de 'Interim Omgevingsverordening provincie Utrecht' (vastgesteld op 10 maart 2021), dan wel diens rechtsopvolger, dient bij de aanvraag een positief advies van de Regionale Uitvoeringsdienst te worden gevoegd. Gelet op het voorgaande dient in deze zinsnede het woord "positief" te worden geschrapt.

3.2 Aanpassingen aan de Toelichting

In verband met de (ambtshalve) wijzigingen aan de planregels dient de Toelichting als volgt te worden aangepast.

Waar in de Toelichting bij artikel 6.1 wordt gesteld dat een positief advies moet zijn gegeven, wordt het woord "positief" geschrapt uit de toelichting.

In paragraaf 3.5 wordt bij de toelichting bij artikel 6.4 onder a de zinsnede "Om toch die waarden te beschermen en om tegelijkertijd tot een uitvoerbaar plan te komen, regelt het bestemmingsplan dat indien een windturbine wordt geplaatst binnen deze zone, een landschappelijk inpassingsplan noodzakelijk is bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning en dat vanuit landschap/stedenbouw een positief advies wordt verstrekt." vervangen door de zinsnede "Om toch die waarden te beschermen en om tegelijkertijd tot een uitvoerbaar plan te komen, regelt het bestemmingsplan dat indien een windturbine wordt geplaatst binnen deze zone, bij de aanvraag een onderbouwing wordt gegeven, namelijk een light versie HIA (Heritage Impact Assessment), waaruit blijkt dat de uitzonderlijke universele waarde van de Hollandse Waterlinies zoals deze is omschreven in de bijlage Cultuurhistorie bij deze verordening, in acht wordt genomen."

In paragraaf 3.5 wordt bij de toelichting bij artikel 6.2 onder f de zinsnede "Daarnaast moet ook indien sprake is van een voornemen in de nabijheid van een rijks- of provinciaal monument de aanvraag voor de omgevingsvergunning zijn voorzien van een positief advies van deskundige ten aanzien van landschap en stedenbouw." vervangen door de zinsnede "Plaatsing op minder dan 100 m afstand van een Rijks- of gemeentelijk monument is slechts mogelijk indien bij de aanvraag een advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit is bijgevoegd".

3.3 Aanpassingen aan de Verbeelding

Er worden geen ambtshalve aanpassingen aan de Verbeelding gedaan.

4 Conclusie en advies

De zienswijze van Indiener A geeft aanleiding om het ontwerp voor het bestemmingsplan aan te passen op de hiervoor weergegeven wijze. De zienswijze van Indiener B geeft geen aanleiding om het ontwerp voor het bestemmingsplan op onderdelen aan te passen.

Geadviseerd wordt om het bestemmingsplan vast te stellen met inachtneming van deze nota van zienswijzen.